

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van **Dr. K. Schilder, Dr. C. Tazelaar en Prof. Dr. J. Waterink**

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr. K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr. F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr. J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr. D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr. A. Ringnald, Soerabaia; Dr. J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr. J. Thijs, Zwolle; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wicnga, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie (tijdelijk):

Dr. K. SCHILDER, Nassaulaan 12, Oegstgeest.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

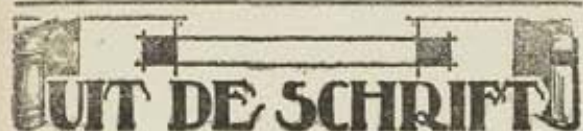
Abonnement: f250 per halfjaar bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Een wolke der getuigen rondom ons! (Hebr. 12:1, 2) — Kerkelijk Leven: „Afgoderij”. „Help gij bewijzen”. — Pop. Wet. Schetsen: Het Chiliaisme en het Oude Testament. XXVII. — Perschoouw. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

Naar gewoonte verschijnt ons blad gedurende enkele weken in vier bladzijden.

REDACTIE.

Een wolke der getuigen rondom ons!

En Jezus voor ons!
Hebr. 12:1, 2.

Een der bangste verzoeken van Gods kinderen op aarde is vaak hun schijnbare verlatenheid.

Zij zijn, vooral in geesteloze tijden, zoo weinigen in getal, en vergeleken bij de massa van de kinderen der wereld, die bij duizenden te tellen zijn, tellen men hen schier immer slechts bij tientallen, zelfs in een plaats met vele inwoners.

De groote hoop toch zoekt den Heere niet, maar staat veel meer vijandig tegenover Hem en Zijn Gezalfde.

Tegen dit verschijnsel, dat zich klaarkijk aan zijn oogen voordoet, sterkt de geloovige zich aanvankelijk ongetwijfeld met de waarheid, die hem in Gods Woord geopenbaard is, dat de weg ten leven smal is, en dat weinigen dien bewandelen; dat de poort des hemels eng is, en weinigen door dezelve ingaan; — terwijl in datzelfde Woord de weg naar het verderf breed genoemd wordt, en groot het getal dergenen, die zich op dezen bevinden; en gezegd wordt, dat het velen zijn, die door de ruime poort ingaan in het verderf.

Maar deze geopenbaarde waarheid biedt soms toch weinig troost aan het arme hart, dat twijfelziek van aanleg is, en dat soms bestormd wordt door satan met de vraag: „zou dan heel die wereld, zouden dan al die menschen dwalen, en zoudt gij alleen het beter weten, dan zij allen?”

En met het oog daarop spreekt de Heere in Zijn Woord ook telkens van een groote schare, die niemand tellen kan, en die eens juichen zal voor den troon, en wil Hij daarmede Zijn eenzamen op de aarde bemoedigen.

Want gelijk de vele druppelen waters, die op de bergen nedervallen, vormen den stroom, die straks met donderend geraas zich stort in de vallei, — zoo zullen „die enkelen” uit alle plaats en alle land en onder alle volk en dat in alle eeuwen een menigte vormen, die met een stem als die van vele wateren God loven zal in eeuwigheid.

Ziet, als in zeer donkeren tijd Elia klaagt: alleen ben ik maar overgebleven, en zij zoeken mijn ziel, om die weg te nemen, dan antwoordt hem de Heere: „neen, in spelonken en holen, op de bergen en in de woestijnen van Israël heb ik Mij nog zeven duizend overgelaten, wier knie zich niet voor Baäl heeft gebogen, en wier mond hem niet heeft gekust.

En zoo wil nu ook de Apostel, dat wij immer, ook in den bangsten tijd, bij het gevoel van verlatenheid en eenzaamheid het oog zullen vestigen op die groote schare, die ons voórging, en die, zooals de Apostel het in onzen tekst gelieft te noemen, als een „wolke van getuigen” rondom ons, ons uit den hooge gadeslaat en ons aanmoedigt in den strijd.

Wij hebben de ruimte niet om het beeld der Grieksche spelen, dat de Apostel hier gebruikt, toe te lichten. Maar in aansluiting aan hetgeen hij heeft gezegd van de helden des geloofs, die gestreden, geleden en geledend hebben, in Gods kracht volhard en overwoonen, en die de kroon der eere ontvingen uit huns Heeren hand, — wijst hij met deze woorden de strijdende en lijdende kinderen Gods uit zijne dagen en uit alle eeuwen op die „wolke”, die menigten, die hen zijn voorga-

gaan, en nu met hun zege en victorie hen aanmoedigen, om met lijdzaamheid, d.i. met volharding, de loopbaan te loopen, waarin God hen plaatst; den weg te gaan met moed en met vertrouwen, waarop de Heere hen roept; en nimmer te versagen in den strijd; want de overwinning op dien weg, en op dien weg alleen, is zeker.

Een „wolke van getuigen” hebt ge rondom u, schijnbaar verlaten kind van God. Rondom u, als gij strijdt en lijdt of sterven zoudt voor uwen Koning.

O, zie op hen, als de worsteling u bange wordt, daar ge u eenzaam voelt op aarde.

En zie bovenal op Jezus, den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs. Op Hem, Die voor de vreugde Hem voorgesteld, het kruis heeft verdragen en de schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand des troons van God.

Ja, zie op Hem, als gij verflauwen zoudt en bezwijken in uwe zielen.

Zie op Hem, den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs. Die alleen, alleen gestreden heeft en overwonnen.

Overwonnen ook voor u, zoo gij van Hem zijt, aan Hem verbonden, Hem ingelijfd, en dus in Zijne legerscharen staat.

Wat deert u dan de menigte, die u tegen is? Wat deert u dan de massa, die zich tegen u vergramt?

Wat deert u dan de satan of de dood?

Jezus is Overwinnaar en zal u doen triumpheeren met Hem.

Daarom, kind van God: in uwe eenzame worsteling uw oog op die „wolke van getuigen” rondom u.

En op Jezus voor u.

A.

S. D.

„Afgoderij”.

In verband met het door den minister van justitie ahangig gestelde wetsontwerp ter zake van de strafbaarstelling van godslastering, wordt in den laatste tijd nog al eens de vraag opgeworpen, hoe het zou moeten, stel, dat het wetsontwerp aangenomen werd in al of niet gewijzigde redactie, met hen, die de uitlating van den Heidelbergschen Catechismus voor hun rekening nemen, en propageeren, (belijden), volgens welke de roomsche mis een „vervloekte afgoderij” is. Niet alleen in beschouwingen, die sommige bladen aan de kwestie wijden, maar zelfs ook in een officieel stuk — het voorloopig verslag over het wetsontwerp — wordt deze kwestie in dien vorm gesteld. Wanneer de meening van sommigen, die het wetsontwerp gaarne zagen ingetrokken, weergegeven wordt, treffen we ook deze passage:

In het bijzonder op het terrein van den godsdienst moet men zeer voorzichtig zijn. Indien in den Heidelbergschen Catechismus de Paapsche mis een vervloekte afgoderij genoemd wordt, is dit zonder twijfel voor de Roomsche-Katholieken grievend en kwetsend, maar het ware toch zeer afkeurenswaardig, indien de wetgever degenen, die deze woorden tot de hunne maakten, strafrechtelijk ging vervolgen.

Tot zoover de aanhaling.

Misschien is het goed, eraan te herinneren, dat de Heidelbergsche Catechismus niet zegt, wat hier staat. Er staat, dat de mis in den grond niet anders is dan een verloocheining van de eenige offerande van Christus en een vervloekte afgoderij. Uit den streng-logisch gehouden betoogtrant van het antwoord, blijkt wel, dat dit „in den grond” ook slaat op de oordeelvelling: „een vervloekte afgoderij”.

„Zonder twijfel”, wordt hier nu beweerd, is dit „voor de Roomsche-Katholieken grievend en kwetsend”. Maar ik zie dat niet in. De belijdenis als geschrift (wel te onderscheiden natuurlijk van

de daad der belijdenis en de aanvaarding en handhaving van het symbool door de kerk) is altijd wetenschappelijk werk, althans zoo bedoeld; de kerk, die een belijdenis-stuk forneert, verricht daarmee altijd een werk, dat sommigen van haar eigen kinderen zouden noemen „aan wetenschap doen”. Dit laatste lijkt me nu wel onjuist — want de kerk geeft mandaat aan (of erkent het vrije initiatief van) haar (al of niet „gedeputeerde”) organen¹⁾, om in wetenschappelijke vorm te zeggen, wat zij gelooft, en neemt daarna een beslissing ten aanzien van de vraag, of zij hun wetenschappelijk bedoelde formuleeringen kan erkennen als uitdrukking van haar geloof —; maar zooveel is dan toch wel zeker, dat de formuleering der belijdenis wetenschappelijk bedoeld is. Daarmee is al veel gezegd. Wetenschappelijke ernst, die argumentaties geeft, „griekt en kweest” niet; en is niet aansprakelijk voor de vergissing van wie alleen de conclusies uit het hoofd leert, met terzijdestelling van de argumenten, die aangevoerd werden.

Bovendien wordt door de toevoeging „in den grond” openlijk erkend, dat de Roomschen het aanbieden van „Christus” in de mis zoo niet zien, als het hier gezegd wordt; dat zelfs de schijn anders is; maar dat men, zoodra men maar tot de kern der dingen komt, in de mis een principe tot doorwerking gekomen ziet, dat tot het „wezen” der afgoderij (ver)voert. Daarmee is elk oordeel over den persoon, of de gemeenschap van personen, die dit tot afgoderij voerend principe tot doorwerking lieten komen, bij den wortel afgesneden, omdat men alleen over de objectieve daad van de mis een oordeel uitspreekt (het „aangeboden van Christus” „aldaar”); niet eens over de theologie, die deze mis heeft voorbereid en verdedigd.

Wie een veroordeelend vonnis opzettelijk inleidt met een „in den grond”, staat aan den anderen kant b.v. van den karikaturist. En het appellabel-stellen der confessie aan de Schrift te allen tijde doet de deur heelmaal dicht.

Eindelijk zou ook te verwijzen zijn naar de uitlegging die dezelfde Catechismus in Zondag 34 geeft van het woord „afgoderij”. Zij is zoo, dat elke belijder van heidelbergsche structuur dagelijks van vele van zijn eigen handelingen zal zeggen, dat zij „in den grond niet anders zijn dan een vervloekte afgoderij”, al zal hij, b.v. in zijn avondmaalsgang na lezing van wat het formulier over „afgodendiensaar” zegt, van zichzelf (te onderscheiden van enkele of vele van zijn werken) volhouden, dat hij door de genade van God „in den grond” iets anders is dan een „afgodendiensaar”. Ik wijs er op, juist om het onderscheid tusschen de daad en haar bedrijver te illustreeren.

Het conclusie nemend vonnis in den Catechismus is dan ook heel wat anders, dan de door Rome, ook nu nog, in haar beoordeeling van personen evenzeer als van hun „daden” of „leeringen” herhaaldelijk gegeven excommunicatie: anathema sit.

In dezen tijd, nu het wetsontwerp met allerlei ondoordachte drogredenen bestookt wordt, is het goed, ons den tekst van den Catechismus wel te herinneren.

„Help gij bewijzen”.

Het is niet beleefd, tusschen twee personen, die elkaar aanspreken, met een woordje zich te mengen. Daarom kunnen wij ons niet mengen tusschen Prof. Dr. H. J. Pos en Prof. Dr. H. H. Kuyper, voorzover de eerste den laatste bij de overdracht van het rectoraat aan de Vrije Universiteit aldus aansprak (zie Jaarboek 1931, bl. 70):

Een weldadige koelte van redelijk inzicht, gegrond op levenservaring, tempert daar (op den leeftijd van Prof. Kuyper, K. S.) de branding der aandriften. Ook kent zij de constellatie der Universiteit, die zij gaat regeren, als geen ander. Voor U geen ontastende ontdekkingen, voor Uw politieke geest geen impasse zonder uitweg. Herinnert gij dan de Universiteit, waar

¹⁾ Men mag hier wat mij betreft, zooveel aanhangstee-
kens plaatsen als men wil.